

הרפתן כמתכנן לאומי

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il



בענף קיימת קבוצת ותיקים, שאינם בחזית קבלת ההחלטות ונוח לשאול אותם על נושאים אקטואליים שונים מבלי להיחשף למסד. אני שייך לקבוצה הזוה ורפתנים ואחרים משתפים אותי בתחושותיהם על מה שקורה בענף. גם המפגשים הרבים שיש לי עם אנשים בשטח יוצרת קרבה שמעבירה מסרים. כך, גם אני נחשף, בעיקר לטענות רפתנים על תופעות שונות בענף

2 חודשים האחרונים יש נוחות רבות לגבי התכנון בענף והתנודתיות הגדולה בקבלת ההחלטות הקשורות לנושא ייצור החלב ברפת.

1. השעה 06.45, אני מכין את ארוחת הבוקר והירקות לנשנוש במפגש הרפתנים "במרחב תירוש". הטלפון מצלצל, אני מזהה את הרפתן מעבר לקו ועונה קצת בלחש:

- איזה שרפה פרצה בשטח שאתה מצלצל בשעה מוקדמת?
- אצלי כבר צהריים... קמתי כבר ב-02.30 לחליבת בוקר
- אני לא מגיב ישירות כי הוא צודק לגמרי, יוצא החוצה כדי לא להפריע את מנוחת בני הבית
- מה עובר עליכם, אתם רואים מה קורה בשטח?

ככלל, מובילי החלב ברפתות הם גם מסייעי הסיפורים על מה שקורה בענף. חברה שעושים עבודה נהדרת, מסורים, נאמנים, מאוד אכפתיים לענף ומסתובבים בין כל חלקי הענף

- מה עובר? אני חוזר על השאלה שלו.
- אין חלב במחלבות ואנחנו שוחטים פרות?
- איך אתה יודע?
- הנהג אמר לי שהוא מחכה לכל ליטר ואני מקבל קנסות כבדים על חלב עודף ומוציא את הפרות שלי לסוחר. אתם לא מבינים שכל פרה שאני מוציא מהעדר היא פרה שגם לא תהיה בקיץ. ואם חסר עכשיו חלב אז מה יקרה כשיהיה חם וחמסין.

ככלל, מובילי החלב ברפתות הם גם מסייעי הסיפורים על מה שקורה בענף. חברה שעושים עבודה נהדרת, מסורים, נאמנים, מאוד אכפתיים לענף ומסתובבים בין כל חלקי הענף - עוברים במגוון רפתות ומחלבות, נפגשים בחדר קבלת החלב עם נהגים נוספים וביחד הם מנתחים את המצב ומגיעים

למסקנות משותפות. הם מעבירים לרפתות ניתוח אמתי אבל, לעתים, גם תחושות בטן מקומיות.

- אז תפנה למוסדות ותקבל תשובה. משתרר שקט בצד השני ואני מרגיש מבוכה וכך אני מעודד את סיום השיחה.

2. "מפגש תירוש" - רפתנים רבים באים לשמוע על גידול היונקים ולהתחכך עם חבריהם מכל האזור. זו הזדמנות טובה לשמוע מה קורה וגם לשדר מסרים משלהם.

- ניגש אליי רפתן מוכר ופותח אתי בשיחה.
- תגיד לי, אתה מתמצא במה שקורה עם המחיר לחלב עודף?
- למה אתה שואל?
- כי נותנים לנו בימים אלה קנס של 25% ממחיר המטרה שזה 60 אגורות לליטר.
- אם זה לא מתאים לך אז אל תייצר חלב עודף.
- בדיוק, המחליטים הם קיבוצניקים ורק הקיבוצים יכולים לייצר במצב כזה וככה הם מקבלים עוד מכסות ייצור. אצלי זה לא מכסה אפילו את מחיר המזון לליטר. אני קונה ממרכז מזון חיצוני ואין לי סיכוי להשאיר משהו.

- הפרום לא מתאים שאכנס אתו לדיון מעמיק בנושא
- תגיד לי עוד משהו, למה כאשר חסר חלב והמחלבה מוכרת את החלב שלי במחיר מלא עם רווחים גבוהים בשוק, היא מעזה לקנוס אותנו ולהרויח עוד על חשבוננו.
- לא, המחלבה משלמת מחיר מלא על החלב.
- אז איפה הכסף שלנו הולך?

גבי עדין פתח את המפגש ואני קמתי לצלם את האירוע וכך נגמרה השיחה.

ואתם, בהנהלת הענף, תזכרו שההסברה על כל מהלך חיונית מאוד וגם אם היא לא מחלחלת בהתחלה, חשוב להתמיד בה שכולם יבינו את המצב ואת הנימוקים להחלטות. ■